

Barnabas

Hij liet de licht naar koffie geurende warmte van de Main Street Grill achter zich en bleef even een ogenblik staan onder de groene luifel.

De felle kou van een vroege morgen in de bergen stak hem stevig. Vaak overkwam het hem dat hij een klein wonder opmerkte, wanneer hij door een deur een volstrekt andere wereld binnenstapte, met andere geuren en aantrekkelijkheden. Het hielp hem om zich bewust te blijven van de kleine dingen in het leven, hield hij zich voor, en hij spoorde zijn gemeente vaak aan dat eveneens te doen.

Terwijl hij op stap ging naar het kerkelijk bureau twee straten verder, ontdekte hij tot zijn verrukking dat hij eigenlijk helemaal niet doorliep. Nee, hij kuierde maar wat.

Dat was een genoegen dat hij zich maar zelden veroorloofde. Tenslotte zou het de indruk kunnen wekken dat hij niets anders te doen had, en eerlijk gezegd kwam dat niet voor: hij had altijd wel iets te doen.

Hij besloot zich maar even over te geven aan de gestolen vreugde van het moment, zoals iemand weleens een halve doos chocola achter elkaar kan leegeten zonder berouw te voelen.

Toen hij bij het bureau aankwam, sprak hij in stilte het gebed uit dat hij inmiddels al twaalf jaar lang elke morgen bij de deur had opgedragen: 'Vader, maak dat ik vandaag voor iemand een zegen mag zijn, door Christus onze Heer. Amen.'

Terwijl hij de sleutel uit zijn zak trok, voelde hij iets warmes en onsmakelijk nats aan zijn hand.

Hij liet zijn blik zakken en keek recht in de snuit van een grote, zwaar bemodderde hond, die met zijn staart woest tegen zijn bebroekte been sloeg.

'Lieve help!' zei hij en veegde zijn hand af aan zijn jack.

Bij het horen van die woorden sprong de hond op en begon zijn gezicht te likken, waardoor een golf van speeksel zijn rechteroor

overstroomde. ‘Weg jij! Smeer ’m!’ riep hij. Hij probeerde de blocnote die hij droeg te beschermen, maar de hond gaf er nog een forse lik over voordat hij hem in zijn jack kon stoppen en deed vervolgens pogingen hem uit zijn hand te graaien.

Even overwoog hij hard weg te lopen, maar stel dat iemand hem op de vlucht zag gaan voor een ongewassen hond onder de modder? De hele stad zou het binnen een half uur weten.

‘Af!’ commandeerde hij scherp, maar de hond sprong alweer op en gaf nu zijn kin een wasbeurt.

Hij probeerde het beest af te weren met zijn elleboog en stak intussen de sleutel in de deur van het kantoor. Als hij nou een tegenstander van de hond tegen het vloeken was geweest, peinsde hij, zou dit een uitgelezen kans voor zijn hobby zijn.

‘Geen liederlijk woord kome uit uw mond,’ citeerde hij met luide stem uit Efeziërs, ‘maar als ge een goed woord hebt, tot opbouw, waar dat nuttig is...’ Op slag ging de hond zitten en keek zijn prooi met smeltende bewondering aan.

‘Kijk eens aan,’ zei hij geprikkeld, en veegde zijn blocnote af aan zijn mouw. ‘Ik hoop maar, dat je die onzin nu uit je kop hebt geveegd.’ Bij die woorden sprong de hond weer op, ging op zijn achterpoten staan en legde zijn geweldige klauwen op de schouders van de dominee.

‘Father Tim! Father Tim!’ Het was zijn parttime secretaresse, Emma Garrett. Hij bleef hulpeloos staan, met een dikke mist op zijn brillenglazen door een tyfoon van vochtige ademstoten.

Pats! Emma gaf de hond een lel om zijn kop met haar agenda. En vervolgens joeg ze, *wham*, nog eens een dreun in zijn linkerzij.

‘En waag het niet weer terug te komen!’ schreeuwde ze, terwijl de kermende hond de haag van rododendrons in dook en verdween.

Emma reikte hem haar zakdoek, die rijkelijk was gedrenkt in “Mijn zonde”. ‘Dat was geen hond,’ zei ze vol afschuw, ‘dat was een Buick!’

In het kantoor liep hij rechtdoor naar het minuscule toilet en waste daar zijn gezicht en zijn handen schoon. Emma riep hem na door de deur: ‘Ik maak meteen koffie voor u!’

‘Toe maar! Een flinke kop alsjeblieft!’ antwoordde hij, terwijl hij de haren die nog boven op zijn hoofd over waren weer netjes kamde.

Toen hij de wc uit kwam, keek hij voor de eerste keer die morgen zijn secretaresse aan. Dat hij haar herkende, was op zich al opmerkelijk. Want Emma Garrett, met de belofte van de lente in het hoofd, had haar grijze haren rood geverfd. ‘Emma,’ zei hij verbaasd. ‘Ben jij dat echt?’

‘Dit,’ zei ze met emotie in haar stem, ‘dit ben ik zelfs meer dan u in jaren van me hebt gezien. Die malle grijze pieken van vroeger, dat was ik helemaal niet!’ Ze draaide haar hoofd helemaal rond, zodat hij er het volle zicht op had.

Hij zuchtte met een mengeling van opluchting en wanhoop. Hij had zo gehoopt dat dit een gewone morgen zou mogen worden.

Harold Newland had de post eerder gebracht dan gewoonlijk en die, omdat Emma naar de bank was vertrokken, in een nette stapel op het bureau van de dominee gelegd. Onder op de stapel, omgekeerd evenredig aan de belangrijkheid, lag de brief van de bisschop.

Hij had de bisschop gevraagd rustig de tijd te nemen, niet snel met een antwoord te komen, en dat was ook gebeurd. Er waren dan ook ruim twee maanden verstreken sinds hij zelf zijn eigen brief weloverwogen had geschreven en daarna gepost.

Hij keek strak naar de ivoorkleurige envelop. Er stond geen afzender op vermeld; dit was geen officieel-zakelijke post. Als iemand dat opvallende handschrift met de grote halen niet zo goed had gekend, zou hij nooit de afzender hebben geraden.

Hij durfde de brief niet hier open te maken. Nee, hij wilde volstrekt op zichzelf zijn als hij hem las. Zou de brief door de bisschop eigenhandig geschreven zijn? Als dat zo was, zou hij meteen precies weten hoe serieus zijn opmerkingen waren genomen.

Jaren geleden was zijn jeugdvriend uit de seminariejaren zeer gegrepen door de opmerking van de apostel Paulus bij zijn brief aan de Galaten, dat hij die “eigenhandig” had geschreven, alsof dat een daad van grote persoonlijke opoffering was. Als jong seminariestudent had Stuart Cullen die opmerking in het hart gesloten. Sinds hij tot bisschop van het diocees was gewijd, deed het gerucht de ronde dat hij alle belangrijke brieven aan mensen in zijn bisdom persoonlijk schreef. Hoe vond hij daar de tijd voor, vroeg men zich dan onvermijdelijk steeds af. De kwestie was eenvoudig, dat hij die ook

niet had. En daardoor betekenden uiteraard zijn wel handgeschreven brieven vol beschouwende opmerkingen een grote schat voor ieder die er een ontving.

Nee, hij zou de brief voorlopig niet openmaken, al was het alleen maar om even te kijken of die door een secretaresse was getypt. Hij zou tot vanavond wachten, tot de besloten stilte van de pastorie en de vredige rust van zijn pas omgespitte tuin.

Nadat hij 's avonds vroeg gegeten had, ging hij op de stenen bank zitten die, halfoverdekt met dun mos, onder de overhangende takken van de rododendron stond.

Hij begon de brief te lezen; die was inderdaad geschreven in het forse, uitbundige handschrift dat veel ruimte nodig had en met sprongen over het papier ging.

Mijn beste Timothy,

Het is er precies de avond voor om in deze vriendelijke kamer te gaan zitten en een brief aan je te schrijven. Brieven schrijven is voor mij altijd een luxe bezigheid, die een aandachtige geestelijke concentratie van me vraagt, vooral wanneer het een brief aan een oude vriend betreft. Ik geloof dat jij, als je hier was, met plezier zou constateren met hoeveel zorg Martha mijn slordig ingerichte boekenkast op orde heeft gebracht en van mijn werkkamer een plezierig verblijf heeft gemaakt. Ze heeft zelfs jouw favoriete vloerkleed laten repareren; je zult dus de eerstvolgende keer niet meer over die versleten hoek struikelen en daardoor pardoes ondersteboven mijn fauteuil in duiken!

Je vroeg mij, of ik zelf in mijn leven ooit tegenover een situatie heb gestaan als jij nu zelf meemaakt. Beste vriend, uitputting en vermoeidheid zijn de vaste metgezellen van elke dominee die zijn werk niet licht opvat, en hoe graag je ook wilt, je zult die niet kunnen ontlopen. Het is een probleem dat epidemische vormen kent, en geloof me, als ik het zeg: jij bent niet de enige.

Er zijn momenten dat iemand, zoals jij nu, wat weggestopt in een kleine gemeente – zelf heb ik dat ook meegemaakt –, het gevoel heeft dat de problemen van alledag jouzelf betreffen in plaats van anderen. Laat mij je verzekeren: dat is gelukkig niet zo.

Een oudere vriend van mij, die predikant was in Atlanta, zei eens tegen me: 'Wat ik had was niet een crisis in mijn geloof, maar in mijn emoties en mijn weerstand. Het is nagenoeg altijd zo dat leiders van een plaatselijke gemeente weigeren in te zien, dat hun eigen herder ook behoefte heeft aan pastorale begeleiding. Ik raakte uitgeput, werd lusteloos, boos en gedepimeerd.'

De toon van je brief – en ik ga er zonder meer van uit dat je, zoals altijd, oprecht tegen me bent geweest – wijst, God zij dank, niet op depressiviteit of boosheid. Maar dat neemt niet weg, dat ik me wel bezorgd voel over wat daarna zou kunnen gebeuren, als we niet iets aan je probleem doen.

Laat me je een paar suggesties aan de hand doen om eens over na te denken: leg een dagboek aan; daarin kun je dan af en toe stoom afblazen. Mocht je met zoiets niet veel affiniteit hebben, kijk dan eens in je omgeving of je een psycholoog vindt met een stabiel karakter en een sterk geloofsleven, die je raadsman kan zijn; laat me de kosten daarvan weten, want het bisdom zal die graag betalen.

Als ik me niet vergis, heeft je moeder je een redelijke erfenis nagelaten, en misschien moet je daar nu eens wat van voor jezelf gebruiken, dus voor iets anders dan dat kinderziekenhuis waar je nu al zoveel jaren trouw voor bezig bent. Ik ken je goed genoeg om aan te nemen, dat ik je niet hoef aan te sporen tot een geregeld gebedsleven. Je bent in dat opzicht altijd al een reus geweest en mocht dat nu wat veranderd zijn, Timothy, zorg dan dat dat weer in orde komt.

Misschien weet je het zelf niet, maar jij bent een van de sterkste en duurzaamste schakels in onze diocesane ketting. Jij bent uiterst belangrijk voor mij, en uit de eerste hand weet ik zelf ook dat je van vitaal belang bent voor je eigen kudde daar. Daarover hoef je geen twijfel te hebben.

Martha komt nu net binnen om me te vertellen, dat het bedtijd is. Ik kan je niet vertellen wat een schitterend gevoel het geeft dat iemand je dat af en toe komt vertellen, in plaats van dat je dat altijd zelf moet doen! Ik had werkelijk niet gedroomd dat ik ooit nog eens zou trouwen, en niemand was dan ook meer verrast dan ikzelf toen ik op mijn 49ste jaar de kracht vond en de bereidheid om nog een andere levenslange gelofte aan te gaan. Anderen vonden dat iets buitengewoons, maar zelf vond ik het het meest natuurlijke op aarde.

Natuurlijk kan ik jou, Timothy, niet aansporen om eens om je heen te zien en ook te trouwen, maar laat me je verzekeren dat deze tien jaren met Martha zoveel balsem voor mijn ziel hebben betekend in de eindeloze druk die mijn gemoedrust voortdurend wegzoog. Ik kan niet zeggen dat het leven nu wat minder gehaast is – integendeel, zou ik juist bijna zeggen –, maar mijn vermogen om daar tegen te kunnen is wel aanzienlijk gegroeid.

Ik herinner me van onze jaren op het seminarie, dat jij en ik wat onze smaak voor vrouwen betreft niet zoveel van elkaar verschilden. Jij was in die tijd nogal weg van Peggy Cramer; maar toen jij het idee kreeg dat je gevoelens voor haar langzamerhand een barrière gingen vormen voor je roeping, heb je jullie relatie verbroken. Tot de dag van vandaag heb ik er nog geen moment spijt van, dat ik je dat advies indertijd heb gegeven. Maar nu vraag ik me weleens af heb jij je zelf ooit innerlijk wel met die beslissing verzoend?

Daar komt ze alweer, beste vriend. En geloof mij maar: mijn vrouw houdt er niet van om mij twee keer tot hetzelfde te manen. Het is heel verstandig dat zij een oogje houdt op mijn energie. Anders zou ik die compleet voor Hem verspillen en niets meer overhebben waarmee ik mij 's morgens weer vrolijk uit bed kan hijsen.

Vandaar mijn aansporing: sta jezelf toe dat iemand ook een oogje op jou houdt, want daar ben je nu wel aan toe. En houd dat ook vol, ten minste een jaar! Of hooguit twee jaar. Mocht die tijdsspanne je eenvoudig te groot zijn, laat het me dan weten, want Father DeWilde komt dit najaar beschikbaar en hem heb ik op het oog voor jouw vervanging in Lord's Chapel.

Timothy, mocht deze eenzijdige conversatie je niet zo bevallen, aarzel dan niet; je weet waar je me telefonisch kunt bereiken. Wees ervan verzekerd, dat je dagelijks in mijn gebeden bent.

*In Zijn vrede, als altijd,
Stuart*

Toen het licht begon te wijken, voelde hij de kou van de stenen bank langzaam in zijn botten naar boven kruipen.

Hij stond op en keek om zich heen over de uitbottende tuin, alsof hij die voor het eerst zag. Er hing een zekere gevoelige scherp-

te in de schaduwen die zich bewogen over het rozenbed, dat hij juist twee steek diep had omgespit, en de borders die hij had aangeplant en de kornoelje die hij daar zelf had neergezet. Hij voelde zich thuis in Mitford, volledig en volstrekt thuis. Het laatste wat hij zou willen, was vertrekken. En toch: het eerste wat hij nu wilde was zichzelf onderhanden nemen om weer aan het werk te gaan – maar daar zat nu juist het probleem.

Bijna dagelijks begon zijn werkdag om kwart voor zeven met een paar telefoontjes naar het ziekenhuis; vervolgens nam hij zijn ontbijt in de Grill en daarna wandelde hij naar het kerkelijk bureau. De rest van de morgen besteedde hij aan studie, brieven schrijven, telefoontjes plegen en bezoeken aan zijn kudde van bijna tweehonderd zielen.

Rond het middaguur liep hij naar de Grill voor de lunch of bleef hij, als het regende, sneeuwde of hagelde, op het kantoor en at er de helft van Emma's gebruikelijke broodjes ei met sla en een handjevol toffees.

's Middags werkte hij dan tot vier uur aan zijn preek, hield spreekuur en besteedde de rest van de tijd doorgaans aan het opruimen van wat nog was blijven liggen. 'Alles heeft zijn uur en ieder ding onder de hemel zijn tijd.' Om dat vers uit Spreuken als zijn eigen lijfspreuk stond hij bekend.

Er waren wel dagen dat hij het betreunde dat hij nooit was getrouwd en een eigen gezin had gesticht. Maar, moest hij ook weer toegeven, nu hij vrijgezel was had hij meer tijd beschikbaar voor zijn kudde als zijn geestelijke familie.

Die donderdagmiddag ging hij naar huis met een mandje dat door een van de leden van het altaargilde was afgeleverd; het bevatte een maaltje groene bonen van eigen inmaak, een pot pittige augurkensaus en een eigengebakken bananenbrood. Hij legde zijn agenda er bovenop en dekte het geheel af met een exemplaar van het kerknieuws voor komende zondag.

'Daar gaat Roodkapje,' bedacht hij spottend, terwijl hij de sleutel van de kapstok pakte. Hij stapte naar buiten, deed de deur achter zich op slot en liet de zware sleutel in zijn jaszak glijden. Toen draaide hij zich om en bleef met ongelovige blik staan kijken. Daar kwam met

een angstigmakende snelheid iets op hem afrennen dat hij eigenlijk liever nooit van zijn leven meer had gehoopt te zullen zien. Het was de grote springende, likkende, bemodderde hond.

Die hond was de laatste dagen steeds als vanuit het niets opgedoken. Eerst toen hij op zijn gemak de Kerklaan uit wandelde op weg naar zijn afspraak met de loodgieter in de kerk. En opnieuw toen hij bezig was een perkje met lavendel te planten langs de oprijlaan naar de pastorie. En dan die keer dat hij naar de supermarkt liep om melk en aardappelen te halen. En ook al twee keer toen hij uit de Grill kwam.

De ontmoeting in de Kerklaan was al met al vrij kalm verlopen. Nadat hem enthousiast de handen waren gelikt en de hond tegen hem op was gesprongen waardoor hij bijna achterover was gevallen, had hij zich de aanvaller van het lijf weten te houden door hardop zijn wasbriefje voor te lezen. Tegen de tijd dat hij bij de sokken was aangeland – drie paar witte, vier paar zwarte en één paar blauwe – was de hond afgedropen naar de begraafplaats aan de achterkant van de kerk en verdwenen.

Maar bij het lavendelperkje was het niet zo vredelievend afgelopen. Hij zat in kalme concentratie op zijn knieën op een tuintegel, toen hij ineens twee grote voorpoten op zijn schouders voelde. En meteen daarop werd zijn linkeroor zo volgesopt met likken, dat hij bijna flauwviel van de schok.

‘Och, nee toch!’ schreeuwde de dominee, die achterover in een bed zaalingen was getuimeld. Maar zijn tuinschep lag gelukkig nog onder handbereik.

Hij draaide zich om en hief het ding omhoog, alsof hij er een geduchte klap mee wilde uitdelen, maar zag tot zijn verrassing dat de hond op zijn achterpoten ging staan met een blik van opgewonden verwachting. Door een dwaze ingeving aangezet, wierp hij de schep zo ver hij kon van zich af. Maar het opgetogen schepsel ging er, onder vrolijk geblaf, hobbelen achteraan en legde bij terugkomst de schep aan de voeten van de dominee. Deze voelde zich sprakeloos onder het hele voorval en wierp de schep opnieuw van zich af; hij bleef toekijken hoe de hond het ding weer ophaalde. Hij verbaasde zich er over, dat hij in staat bleek hier twintig minuten te blijven staan en zich met zoiets dwaas bezig te houden. Hij kwam tot de ontdekking, dat hij eigenlijk niet had geweten wat hij anders kon doen.

Op een morgen had hij in de Grill eens bij deze en gene navraag gedaan. 'Heeft iemand van jullie die grote zwarte hond weleens eerder gezien?'

'Bedoel je dat beest dat nogal gek op je lijkt te wezen?' vroeg Percy Mosely. 'Die hebben we tot voor een week of twee nooit eerder gezien. Hij is hier de afgelopen dagen een paar keer voorbijgedenderd als een volle kolentrein. Maar zodra iemand hem probeert te vangen, foetsie is-ie, zo glad als een aal.'

'We hebben al geprobeerd hem wat eten te geven,' zei Velma, de vrouw van Percy, 'maar wat Percy klaarmaakt staat hem niet aan.'

'Ha-ha,' zei Percy, die bezig was met zes bestellingen gebakken aardappelen.

'Het beste wat je zou kunnen doen is hem grijpen als hij weer achter je aan zit; dan kun je meteen het dierenasiel bellen,' opperde Velma.

'O nee,' zei Father Tim, 'in de eerste plaats is die hond wel het laatste waar je een vinger op kunt leggen. En in de tweede plaats, ik ben zeker niet van plan om die hond naar een plek te sturen waar hij meteen op zijn eind kan wachten.' En in de derde plaats, overwoog hij bij zichzelf, heeft die hond nog nooit achter mij aan gezeten. Ik ben nog geen keer voor hem uit de weg gegaan!

'Nou, kijk zelf maar eens, hij zit nu mooi buiten op je te wachten,' merkte Hessie Mayhew op, die met een armvol boeken, waarvan de leentijd al was verstreken, op weg naar de bibliotheek even binnenwipte.

De dominee rees omhoog van achter zijn tafeltje en keek door de ramen aan de voorkant.

En inderdaad: daar zag hij het schepsel zitten, terwijl het trouw naar de Grill zat te turen.

Hij kon er niets aan doen, maar hij voelde even dat het toch wel een vleiende gedachte was dat er tenminste iemand op hem zat te wachten, ook al was het dan een hond. Emma zei al jaren tegen hem dat hij eigenlijk een hond of een kat moest nemen, of desnoods een vogel. Maar hijzelf, nee, hij had geen moment ooit zoiets overwogen.

'We moeten nu het asiel bellen,' drong Percy aan, die een beetje actie op deze stille vroege morgen wel zag zitten. 'Die zijn er zo en dan hebben ze hem te pakken, voordat jij naar je werkkamer gaat.'

De dominee vouwde heel discreet een geroosterde snee met boter in een servet en liet die in zijn zak glijden. ‘Nee, Percy,’ zei hij, terwijl hij naar de deur liep, ‘laten we daar nog maar even mee wachten.’

Het stadje Mitford lag heel vriendelijk genesteld in wat ze in het Verre Westen een “hangende” vallei noemen. Dat wil zeggen, dat de bergen aan beide kanten steil oprezen en vervolgens naar beneden uitliepen in een dalkom tussen de wanden, zo ongeveer als een cake die in het midden inzakt vanwege het te vaak en te vlug openen van de ovendeur. Volgens een van de parochianen van Lord’s Chapel, die veel van wandelen hield, mat het winkelcentrum in Mitford van het ene eind naar het andere precies 342 stappen. Aan de noordkant liep de Hoofdstraat lichtjes omhoog en slingerde zich daar om het stadspark, dat was omzoomd door een brede haag met gevlekte scheerling, in het midden onderbroken door het monument voor de Tweede Wereldoorlog. Op het gras stonden ook vier banken, die uitzicht boden op het monument en in het voorjaar bloeide er een brede border met viooltjes, volgens sommigen de officiële bloem van de stad.

Meteen links van het park stond het gemeentehuis, met pal daarnaast de oudste Baptistenkerk van de stad. Voor het trottoir, midden tussen struiken en bloemen in de voortuin van die kerk, stond een oude preekstoel waarop het schriftwoord Johannes 3:16 stond geschilderd, dat de eerste Baptistengeneratie lang geleden blijkbaar als de kernboodschap van haar geloof had beleden.

Rechts van het park, tegenover Lilac Road, stond het eens zo indrukwekkende huis van Miss Rose en Uncle Billy Watson; op het overwoekerde erf stonden doorgaans twee chromen eetkamerstoelen, waarop ze altijd zaten als ze wilden toekijken hoe het verkeer om het monument heen reed.

Bezoekers van de stad, die het winkelcentrum bezochten – dat maar twee zijstraten had, meer niet – waren altijd verrast als ze zagen hoeveel open ruimte er tussen de winkels lag, dankzij de uitgestrekte stukken tuin die er tussen de gebouwen bloeiend bij lagen. In de uit vette klei bestaande, keurig aangeharkte bedden stonden houten bordjes: *Geniet van onze tuin, Joe’s Kapperszaak, eerste verdieping rechts; Sta even stil om aan onze rozen te ruiken, Oxford Antiekzaak; De Lezers-tuin, Boekhandel Eind Goed Al Goed.*

‘Mitford,’ aldus de bloemrijke taal in een reisartikel van een prominente krant, ‘is een schitterend stadje, waar van de jachtige haast van het huidige Amerika weinig te merken is. De straten dragen hier bloemennamen en in de zomer kunnen de inwoners schaduw vinden onder een tiental gigantische geurende rozenbomen; en als het voorjaar is, is het grootste deel van de burgers, de winkeliers inbegrepen, uitgebreid bezig met de aanleg van hun tuinen.

En terwijl de negentiende-eeuwse charme en schoonheid van Mitford bezoekers aantrekt zoals bijen op de honing afkomen, doet de stad zelf haar uiterste best om zich de serieuze toerist van het lijf te houden.’

‘O zeker,’ aldus burgemeester Esther Cunningham, ‘wij zien graag dat de mensen ons hier komen opzoeken, maar het gaat ons er niet echt om dat ze hier ook blijven. Wie dat wil, kan beter terecht in Wesley, krap 25 kilometer hier vandaan; dat heeft niet alleen een hogeschool, maar ook restaurants en cafés en hotels enzovoorts. Mitford willen we graag zo houden, dat het een kort uitstapje onderweg waard is.’

Wie Main Street richting zuiden afliep naar Wisteria Lane, trof daar verder het postkantoor, de bibliotheek, een bank, de boekwinkel, de banketbakkerij van Winnie Ivey en een nieuwe winkel voor herenmode.

Ook stond daar een groentewinkel-annex-supermarkt, zo algemeen bekend om het verse wild en andere waren die uit de eigen directe omgeving kwamen dat de meeste mensen de winkel gewoon de “Local” noemden. Al zesendertig jaar lang leverde de “Local” kippen, konijnen, worst, hammen, boter, cakes, hartige taarten, scharreleieren, ingemaakte jam en gelei, afkomstig van de boerengemeenschap in de vallei, naast groentes en bessen al naar de tijd van het jaar. In de zomer werden de grote trommels op het trottoir onder de groene luifels dagelijks bijgevuld met eerste kwaliteit verse maïskolven. En in juli lagen de emmertjes vol met dikke bramen uitgestald in de koelvitrine.

Links van Main Street kronkelde Wisteria Lane langs de pastorie van Episcopal Church, waarvan de achtergevel uitzicht gaf op de groene ruimte van Baxter Park, en liep dan langzaam omhoog naar de Presbyteriaanse kerk. Aan de rechterkant van Main Street bracht

Wisteria Lane je niet verder dan tot aan Wesley Chapel, een nietig Methodistenkerkje, dat gebouwd was langs de oever van de kreek in een klein bos met roze laurierbomen en bekend stond om de fraaie ijle klank van zijn kleine kerkklokken.

Verderop aan Main Street lag nog een tweede, veel kleiner winkelcentrum, met een ijzerwinkel, een theewinkel, een bloemist, een winkel met Ierse wol en een antiekzaakje, alle ook weer met tuinen ertussen.

De volgende dwarsstraat aan Main Street was Old Church Lane, die linksaf vrij steil omhoogliep naar Church Hill Drive, waar de verwoeste fundering van de vroegere Episcopaaalse kerk van Mitford verloren lag in het hoge gras van de Hoge Weiden, grenzend aan de Fernbank, het landgoed van Miss Sadie Baxter. Aan de andere kant van Main Street liep Church Lane uit op Lord's Chapel, die opgetrokken stond tussen twee lege bouwkvavels. Voorbij de kerk, die bekendstond om zijn fraaie Normandische toren en piekfijne tuin, versmalde de laan zich tot een weg langs enkele comfortabele huizen aan de oever van een kabbelend beekje, waar volgens zeggen rietsigaren in overvloed groeiden.

Waar aan het eind van de dwarsstraten en -lanen het wijde veld begon en de vallei dieper werd, daar lag het uitgestrekte boerenland. Hier waren de weiden vol met Hereford- en Guernseykoeien; hier lagen de meren, gevuld met forel en brasem; over boerenerven krioelden kwetterende cavia's. En overal, in de stad en daarbuiten, lag de rijke, zwarte klei, die de aardwormen een altijddurend karwei opleverde, jaar in jaar uit.

Een enkele keer, zonder dat hij er een bepaalde reden voor kon bedenken, zag hij zich in gedachten weleens voor het haardvuur zitten in zijn werkkamer in het gezelschap van een aardige, gezellige vrouw. Dan zat hij altijd te lezen en zij zat tegenover hem in een schommelstoel.

In zo'n idylle kon hij nooit haar gezicht onderscheiden, maar hij wist dat het meisjesachtige, lieve trekken had, en ze was altijd aan het breien. Breien, wist hij, was een troost voor de ziel. Het had regelmaat. Het had iets van herhaling. En uiteindelijk leverde het nog iets op ook.

In zo'n droom stond er altijd een verlokkende verrassing op de tafel naast zijn stoel, en bijna altijd was dat een stuk taart. In het diepste van zijn vrijgezellenbestaan was hij helemaal verslingerd aan gebak, zo verslingerd dat het hem wel verontrustte. En toch wist hij, als een tweede ronde werd aangeboden, doorgaans te bedanken. 'Zou u niet nog een stukje van die heerlijke kokosnoottaart lusten, Father?' werd hem dan gevraagd. 'Nee-nee, ik geloof dat ik niet meer opkan,' zei hij dan. Een regelrechte leugen!

In dit denkbeeldige samenzijn bij de haard zou hij nooit veel praten, bedacht hij peinzend. Een enkele keer maar zou hij het over kerkelijke zaken hebben, of hardop voorlezen uit Blake of Wordsworth, en eens een preekschets voorleggen aan zijn levensgezel.

Dat zou toch een luxe zijn die die van onverschillig wat voor heerlijk aan gebakken zoetigheid ver te boven zou gaan – dat er iemand zou zitten luisteren naar zijn preekschets en bemoedigend zou knikken of zelfs, als het niet anders kon, afkeurend.

Het gebeurde een enkele keer, dat hij zo'n preekschets of een kort betoeg uitwisselde met zijn goede vriend Hal Owen, de districtsveearts. Maar over het algemeen vond hij dat een man zelf zijn theologie moest uitbouwen.

Hij zat hierover op een avond te peinzen, kort nadat hij naar de garage was geweest om de zwarte hond zijn avondeten te brengen, toen hij ineens werd verrast door een luide kreunende gaap uit de buurt van zijn eigen kousenvoeten. Tot zijn stomme verbazing zag hij de gekke hond vlak naast zijn stoel liggen, de blik naar hem opgeheven.

'Verdraaid!' riep hij uit, 'ik moet de garagedeur opengelaten hebben.'

De meestal op gezelschap gestelde hond leek dit keer niet alleen bedenkelijk rustig, maar keek hem ook aan met een blik vol diep begrip. Merkwaardig: de bruine ogen van zijn metgezel leken opvallend veel op die van een oude kerkvoogd die hij als jonge predikant had gekend.

Hij voelde zich bemoedigd en pakte een boek met gedichten van Wordsworth van de leestafel vlak naast hem, waaruit hij hardop begon voor te lezen. De hond leek er met veel belangstelling naar te luisteren. En toen de dominee het gedicht, dat Wordsworth voor

zijn dochtertje schreef, uit had ging hij gretig verder met een stuk proza.

‘Het leven en de wereld,’ zo begon het recht voor zijn raap, ‘zijn verbazingwekkende zaken.’

‘Nu, dat is een ding dat zeker is,’ mompelde hij, terwijl de hond dichterbij zijn voeten schoof. *Barnabas*, schoot het door hem heen. Dat was de naam van die oude kerkvoogd geweest. ‘Barnabas,’ zei hij hardop in de stille, schemerige kamer met het lamplicht.

Zijn metgezel hief zijn kop, waakzaam en vol verwachting. ‘Barnabas?’ De hond leek te glimmen van genoegen, terwijl de dominee zijn hand liet zakken en hem over zijn kop aaide.

‘Goed, Barnabas dus!’ zei hij, vol gezag, alsof hij op de preekstoel stond. En daarmee was die kwestie eens en voor altijd afgedaan.

Toen hij opstond om de lichten in de studeerkamer uit te doen, kwam ook Barnabas overeind, waardoor er iets zichtbaar werd wat de dominee een diepe kreun ontlokte. Daar, op het versleten Aubusson tapijt, lagen zijn leren slippers die hij al twintig jaar koesterde, afgekauwd tot op de binnenzool.

‘Een jonge hond nog,’ sprak Hal Owen op besliste toon, terwijl hij zijn pijp aanstak. ‘Nog niet helemaal volgroeid.’

‘Hoeveel groter nog, denk je? Zoiets?’ Father Tim stak zijn handen uit en gaf een korte afstand aan.

Hal Owen grijnsde en schudde zijn hoofd.

‘Zoiets dan?’ Hij deed zijn handen iets verder uit elkaar.

‘Hm, ja. Zoiets ongeveer,’ zei Hal.

Barnabas was in de hoek bij het bureau van de dominee gaan liggen en liet zijn staart vrolijk op de vloer roffelen.

Hal keek hem rustig en aandachtig aan, ondertussen aan zijn pijp lurkend. ‘Een vleugje schaareshond, zo te zien. En ook behoorlijk wat van een Ierse wolfshond. Maar het meest toch een bouvier, zou ik zeggen.’

De dominee gaf een diepe zucht.

‘Nou ja, Tim, je zult best plezier van hem hebben. Een man heeft toch een schepsel nodig om tegen te praten, waar hij zijn ongenoegen aan kwijt kan en steun kan vragen voor zijn uitglifiers. En dat het een vuilnisbakkenras is, och, ik mag E.B. White wel, die zei: “Een

echt onmisbare hond, die je gezelschap geeft, is een speling van de natuur. Je kunt zo'n hond niet fokken en je kunt hem ook niet tegen geld ruilen. Zoiets overkomt je gewoon”.’

‘Nou, hij houdt in elk geval van achttiende-eeuwse gedichten, heb ik gemerkt.’

‘Zie je wel?’ Hal zette zijn pet op. ‘Breng Barnabas maar mee naar Meadowgate, dan zullen we hem eens een flinke wandeling door de velden laten maken. O, en dan kun je meteen een kippenpastaï van Marge meekrijgen. Denk je dat je dat aanstaat?’

Dat stond hem meer aan dan hij in woorden kon uitdrukken. ‘Mooi, ik moet ervandoor. Ik moet de tanden van Tommy McGee’s paarden nakijken en even de achterhand controleren van de vaars van Harold Newland.’

‘Ik zou toch niet graag van roeping met je willen ruilen, beste vriend.’

‘En ik niet met jou,’ zei de veearts kameraadschappelijk.

‘O ja, eh... wat moet ik hem te eten geven?’

‘Geld,’ zei Hal, zonder enige aarzeling. ‘Gooi het er maar twee keer per dag in en je zult zien dat hij het als een kacheltje verteert.’

‘Ja, daar was ik al bang voor.’

‘Ik weet al wat. Ik zal je zijn voer wel in grootverpakking leveren, goed spul. Dan kost het je maar een grijpstuiver. Niet veel meer dan een poezenhap.’

‘De Heer zegene je.’

‘Dank je, Tim, daar ben ik wel aan toe.’

‘En Hij doe Zijn aanschijn over je lichten!’ voegde hij er gloedvol aan toe.

‘Dat zou ik prachtig vinden,’ zei Hal, zijn handschoenen aantrekend. ‘Over een dag of twee kom ik dan wel voor de prikken.’

En op dat moment hoorden ze het geluid van Emma Garrett’s praktische schoeisel op de deur afkomen. En Barnabas ook. Met een verbazingwekkende lenigheid sprong hij over de bureaustoel van de dominee en gleeed zijwaarts over het Perzisch tapijt naar de deur, waar hij op zijn achterpoten oprees, klaar om Emma te begroeten.

‘Het altaargilde gaat vandaag helpen om de viooltjes bij de border in het centrum te planten,’ zei Emma, toen hij binnenstapte met

Barnabas aan een nieuwe vuurrode riem. 'Niet de border, Emma, het bordes.'

'De border,' zei Emma opgewekt, 'en ze vroegen zich af of u daar straks ook naartoe kunt komen om de kleuren uit te zoeken.' Natuurlijk kon het altaargilde ook best zelf die kleuren wel sorteren, dacht ze. Maar tenslotte had hij nu inmiddels al een paar keer een prijs gewonnen voor zijn tuinontwerpen en er was nu ook een artikel geschreven in een blad van de elektriciteitsmaatschappij.

Hij merkte hoe Emma haar uiterste best deed om Barnabas te negeren, hoewel dat toch niet meeviel in een kantoortje met ruimte voor niet meer dan twee bureaus, twee stoelen, een bank voor het bezoek, vier kapstokhaken en een gezamenlijke prullenmand.

'Wat bedoel je, de kleuren sorteren?' vroeg hij, terwijl hij zijn telefoonmemo's doornam. 'Nou ja, u snapt het wel. Moeten de gele dit keer in het midden of langs de rand? En waar zet je de blauwe? Natuurlijk niet pal naast de donkerpaarse!' zei ze vol overtuiging.

'Goed, ik zal dat wel voor mijn rekening nemen.'

Ze keek hem aan over de rand van haar bril. 'U ziet er best goed uit met dat kleurtje, moet ik zeggen.'

'Dank je wel, dat je het zegt. Van werken in de tuin krijg je weliswaar niet net zo'n chique kleur als van golfen, maar dit kleurtje heeft zo zijn voordelen. Je hoeft bijvoorbeeld niet perse een chartreuse golfbroek aan om deze kleur te krijgen.'

Emma hilde van het lachen. Als er al iets was waar ze gek op was, dan was het wel een goede lach. En om eerlijk te zijn: die dominee van haar was best goed voor een heleboel dingen, maar niet altijd voor een lachbui.

'U ziet er tenminste niet meer zo afgesloofd uit als de laatste tijd het geval was. Ik heb weleens gedacht: die moeten we vroeg of laat van de vloer opvegen.'

'Het voorjaar, Emma. Het is een medicijn voor de botten en een opkikker voor de geest.'

'Nou ja, laten we hopen dat het zo blijft,' zei ze, hem aankijkend alsof hij een glazige aardappel was. Ze ging verder met het inboeken van de collectebonnen van die zondag. 'Ik word er chagrijnig van, als ik zie dat Petrey Bostic maar nooit aan zijn toezegging voldoet,' zei ze grommend.

‘Je weet dat ik daar geen woord over wil horen. Ik wil niet zondags over mijn kudde uitkijken en dan dollartekens zien in plaats van zielen.’

‘Weet u, wat ik denk?’ Hij wist het niet.

‘Ik denk, dat u een beetje in een ivoren toren leeft. Het lijkt mij, dat het u best goed zou doen eens wat meer te weten van wat er zo onder de mensen leeft. Kijk maar eens naar de baptisten, die houden alles behoorlijk bij.’ Emma praatte graag over de baptisten, omdat ze er zelf vroeger bij had gehoord.

‘O ja, is dat zo?’ vroeg hij mild.

‘Wat er binnenkomt, wat er uit gaat, wie de buurvrouw heeft doodgeschoten. Noem maar op, zij willen het wel weten.’

‘Juist, ja,’ zei hij. Zodra zij zelf rood haar was gaan dragen, had zij aan dat beeld beantwoord.

Hij draaide zich om naar zijn oude typemachine, een Royal, en tikte met twee wijsvingers:

Beste Walter,

dnk vr je brief van 12 mrt. bezig tuin voor vjr klaar te maken, hoewel nog koud en veel regen. Voorbereidingen voor stille week in volle gang. hoop dat je zelf weer wat bent opgevrolijkt. weet dat Hij je tot de juiste beslissing zal leiden. ps. 32:8 belooft ons: ik leer en onderwijs u aangaande de weg die gij gaan moet; ik raad u, mijn oog is op u. twijfel daar nooit aan!

jullie liefhebbende neef.

p.s. hoop jullie deze zomer op te zoeken. liefs voor Katherine. jullie zijn constant in mijn gebeden.

Terwijl hij opkeek van zijn wat cryptische boodschap aan zijn neef en jeugdvriend, zag hij dat het was gaan regenen. De hele morgen had er mist om het dorp gehangen, zo dik als soep, waardoor hij er toch weer over was gaan denken om zo’n felgele jas te kopen, zodat hij bij het wandelen in zulk weer eerder te zien was.

‘Gebruik jij de auto niet?’ had zijn vorige bisschop een keer ongelovig gevraagd. Nou én, waarom zou hij tenslotte? Het was maar

twee minuten lopen van de pastorie naar het kerkelijk bureau, en nog geen drie naar de kerk. Het ziekenhuis stond een paar zijstraten verderop en recht tegenover zijn huis had hij een van de mooiste supermarkten.

Daar had de oude predikant Vance Havner vroeger een keer iets moois over geschreven: 'Onze tijd is de tijd van de automobilist, en iedereen die zijn benen nog gebruikt wordt met argwaan bekeken. Stel, je ziet iemand langs de weg op je afkomen lopen, in gedachten, dan denk je toch bij jezelf óf zijn verstand is op óf zijn benzine. Het komt nog maar zo weinig voor, dat de honden zelfs aanslaan, alsof ze een geest hebben gezien.'

Zijn bezoeken te voet afleggen hield hem gezond en in goede conditie, hoewel hij er niet van afviel. En werd het benenwerk te langzaam, dan kon hij altijd nog de accu van zijn Buick laten opladen, de auto de garage uit rijden en ervandoor gaan.

Hij had er trouwens ook weleens over gedacht een motorfiets te nemen. Alleen: hij had nu Barnabas. En een dominee met priesterboord op een motorfiets, met een grote zwarte hond aan de lijn? Nou ja, dat leek hem toch eigenlijk niet te doen.

'Dat gezeur!' riep Emma, toen ze een fout maakte in de boekhouding. Barnabas sprong op en hobbelde naar haar bureau, waar hij zijn grote poten op haar blad legde, voorover leunde en haar brillenglazen vakkundig in de mist zette.

'Hoepel op!' riep ze uit.

Hij pakte Barnabas bij zijn halsband en sleepte hem mee naar de hoek vlak naast zijn stoel.

'Je kunt me geloven of niet,' zei Emma, terwijl ze met turende ogen haar glazen schoonpoetste, 'maar of hij gaat eruit of ik.' Ze deed een greep naar haar boterhammenzak en legde die op haar bureau, de la met een klap dichtgooiend.

'En nu liggen!' commandeerde hij. Barnabas ging staan en liet zijn staart roffelen.

'Hier blijven!' zei hij, terwijl Barnabas naar de deur drentelde en eraan rook.

'En nu zitten, afl!' Barnabas toog naar zijn waterbak en nam een forse teug.

'Nou ja, doe maar,' mompelde hij, niet in staat Emma aan te kijken.

Hij ging weer zitten en boog zich over de evangelielezing voor de komende zondag. Terwijl hij aanstalten maakte om de tekst, zoals hij gewend was, hardop lezend in te oefenen, schraapte hij zijn keel.

Barnabas leek dat op te vatten als een teken om bij de stoel van zijn baas te komen staan en zijn voorpoten op diens schouder te leggen, onderwijl als toegift even stevig over de Bijbel likkend.

Hij had net gelezen, dat het negeren van negatief en het prijzen van positief gedrag een vruchtbare strategie kon zijn. ‘Wat u ook doet,’ had het artikel bezwerend gezegd, ‘kijk uw hond niet in de ogen wanneer u zijn aandacht wilt ontmoedigen.’

‘En terwijl Jezus voorbijkwam,’ dreunde de dominee, de treurige blik ontwijkend, ‘zag Hij een man die sinds zijn geboorte blind was. En zijn discipelen vroegen hem en zeiden: Rabbi, wie heeft gezondigd, deze man of zijn ouders, dat hij blind geboren is?’

Barnabas gaf een zucht en ging liggen.

Hij ging verder, zonder een blik in de hoek te wagen: ‘Jezus antwoordde: Noch deze man heeft gezondigd, noch zijn ouders; maar de werken van God moesten in hem openbaar worden.’

Hij las ook de verzen vier en vijf hardop. Daarna zweeg hij en bekeek Barnabas enige tijd aandachtig. ‘Kijk nou toch eens aan,’ zei hij ten slotte, ‘dit is toch buitengewoon.’

‘Wat is buitengewoon?’ vroeg Emma.

‘Nou, het lijkt erop dat deze hond...,’ hij schraapte zijn keel, ‘... eh, door de Schrift beheerst wordt.’

‘Geen sprake van!’ zei ze vol verachting. ‘Die hond laat zich nergens door beheersen!’

Op dat moment ging net de deur open, en Miss Sadie Baxter kwam een handje helpen om de oude argwaan te bevestigen. Voor dat ze een woord kon zeggen, was Barnabas al dwars door de kamer gestuiterd om zijn mooiste welkom uit te delen, waarop de dominee het eerste het beste wat hem te binnen schoot riep, wat namelijk ook Petrus tegen de menigte had gezegd: ‘Bekeert u en laat u dopen, een ieder van u!’

Barnabas zeeg neer op de vloer en zuchtte van behagen.

‘Ik *ben* vroeger al gedoopt, dank u,’ zei Miss Sadie, terwijl ze haar regenkapje afdeed.